

KOTYOG A JÉG A TISZÁN

Odakint hideg volt, bent vörös szikrákat köpködött a hőszugárzó. Az ajtón kívül, ha jól odafigyeltél, hallottad a jég kotyogását a Tiszán, bent egymáshoz koccantak az evőeszközök, a kávéscsészék. A falakon túl baglyok csámcsogtak kis egereken, belül nők, férfiak nyelték a jól megrágott falatokat. A rádióval valami baj lehetett, mert soha nem hallottam tisztán a pontos időt, de ez túlságosan nem zavart. Figyeltem a pincért. Talán öt évvel idősebb tőlem. Ráncos, gond-pókhálók szövik be szivárványhártyáját. Elém pöccintette a teásbögrét. Hiányzott a füle. A lében kamillaszirmok úszkáltak körbe-körbe. Ekkor kivágódott a toalett női részének ajtaja, és idegesen kilépett egy lány. Egy sapka lógott ki zsebéből. Talán piros volt, de biztosan nem állíthatom, mert ezek a fények mindennek megváltoztatják a színét. A sapkás lány eltiptegett előttem, maga után vonva olcsó kölnijének erős szagát, és kilépett a sűrű sötétbe, ahol kotyog a jég a Tiszán és emésztene a baglyok. Nem rendelt, nem köszönt, nem hagyott nyomot az emberek emlékezetében. A sűrű nehéz, erős illat is gyorsan utána kígyózott. Láttam, ahogy gazdag fűrtjeit próbálta a talán piros sapka alá gyűrni kevés sikerrel. Elment. Árnyéka még pár pillanatig az ajtó előtt imbolygott az utcai kandellábereknek köszönhetően, de rövid idő után az is semmivé olvadt a néma sötétben, ahol kotyog a jég a Tiszán és öklendeznek a baglyok.

Tőlem két székkal odébb ült egykori szomszédom talpig koromszínű bőrben. Keze az ölében nyugodott és szemében a teapára árnyéka táncolt. Kicsit jobbra, kicsit balra dőlt a zene ritmusára, ami a kimustrált rádióból szólt. Balra fél centit, jobbra felet. Rövid, szőke hajára furcsa mintákat köpött a menyezetről lógó lámpabura. Nem zavarta. Jobbra, balra. Talán örült? Hökkentem meg. Hirtelen mozdulattal felhörpintette a teát, s a filter majdnem az orrában kötött ki. Ő is elment. Bőrdzsekijét szorosabbra fogta, és átugrotta a bejárati ajtó küszöbét. Míg lassan behúzta az ajtót, fülelt. Hallgatózott. Leskelődött.

A Tiszán kotyog a jég, s a baglyok újabb egérfarkincát szippantanak be. Most nem csámcsognak. Csak nyelnek nagyot. Tollukat felborzolja a szél, fejüket 360°-ban megfordítják, aztán vissza. Kotyog a jég a Tiszán és hallgatnak a baglyok.

* * *

Odakint forró árnyak lebegtek az autótűt felett. Bent a ventilátor hűvös-kék szikrákat küldött szanaszét. Az ajtón túl, ha jól odafigyeltél, hallhattad, hogyan nyalja kéjesen a fáradt partot a Tisza; a falakon belül jeges italok zuhantak a kitikkadt

gyomrokba. Baglyok suhantak vadászni a fenyőfák rejtő-óvó karjai alól, s idebenn idegesen nyűszített a rádió. A pincér bögrét tolt elém valamivel kedvesebb mosollyal szürke ajkai körül, mint a legutóbbi alkalommal, és unottan dőlt a kávéfőzőgép oldalának. A bögrének volt füle, és a lében egy helyben álltak a kamillaszirmok, de körülöttük véres táncot roptak a kemény jégzilánkok.

Hosszú idő után most kinyílt az ajtó, s a kimustrált rádió nyűszítő hangjai alá besompolygott a Tisza lomha, kéjes sodrása, s a vadászatból visszatérő baglyok elégedetlen topogásának őrrítő nesze. Lassan bevágódott az üveg, és egy olcsó, nehéz kölniszag félénken tipegett a talpig koromszínű bőr mögött. Jégzilánkokkal teli teát ittak. Alány kabátja szürke volt, mint az egerek bundája, és piros sapkája, mint a vér, úgy bugyogott ki zsebéből. A fiú baglyot hímzett a koromszínű bőr bal vállára.

Üreset böffentett a Tisza, s az éjszaka madarai újra útnak indultak. Mert éheztek.

A sűrű, nehéz, erős illat behúzódtott mindenhová, körülcsókolta a kávéfőzőt, bekukucskált a férfivendégek nyakkendője alá, és fojtogatással töltötte meg az orrokat. A szag kézenfogta a fiút, és félénken a hímzett madár szemébe nézett, és ekkor megremegett. A cérna szemek megszólaltak. Beszéltek pici, szürke egerekről, véres kis szőröcsomókról.

A koromszínű bőr magához vonta a szürke kabátot, és lassan kihúzott az ajtón. A rádió már nem szólt. Kint férgék, pillangók vergődtek a Tisza örült örvényeiben, és a baglyok nyála füstölő foltokat mart a hamuszín bundákba.

* * *

Két méter! S milyen sötét van ott! A fonnyadt, fakó szirmok felett apró, pici piros sapkák csilingeltek, sűrű fojtogató, olcsó szag terjengett körülöttük. Lassan, nagyon lassan sötétedett, s míg az éjszaka finoman szállott alá, addig ott fenn az árnyak birodalmában elégedetten hunyorogtak az éjszaka nagy vadászai. A Tisza kövér örvényei jóllakottan csámcsogtak az ostoba pillangókon, a vakmerő férgéken.

Foszlik, rothad a koromszínű bőr mélyen az intézet vaságyai alatt, amíg a fiú kipárnázott zugokat csókol végig kéjes lassúsággal. Nem érdeklik a körülötte vihorászó Fekete Szagú Gond Apródok, akik annyi embert kergettek ki a tiszta, józan pillanatok paradicsomából. Gyors mozdulatokkal símitja ki szeméből nem létező haját, s az állandóan ismétlődő görcsös remegés alól sercegő, vadul sercegő neszek kattognak végig a falakon. A csillogás utolsó szolgálai is messze-messze tűntek, átadva a félénk utcákat, tereket, kandellábereket a sejtelemnek, a kifürkészhetetlen, néma éjszakának. A sűrű, fojtogató, olcsó szag

elbújt a zöld fűszálak közé, és két méter mélyen a nyitott szemekben tanyát vert a lappangó elmúlás. Kis, hamuszínű egerek karmolták végig a fonnyadt, fakó virágokat. Kövéren zubog a Tisza, és a baglyok mohón csámcsognak a friss fejfa mellett.

A fiú zárt pilláira belülről lebbentek az árnyak, az egyre szaporodó bűnös, néma, kifürkészhetetlen órák, az olcsó, nehéz kölniillatok a szürke tavaszi-, nyári-, télikabátok, a piros szövetsapka emlékei. Fejét sebesre simogatta, s a puha szoba párnázott falai itt-ott feketéllettek a vértől. Rágta a körmét, harsogott a szaru, s most már ő is félt a Fekete Szagú Gond Apródoktól. Múlt az idő, vénült a nemrégén még ifjú újév, ráncokat vésett a mindennapos szél, nap, és eső az egykoron friss fejfákra. Nincs új a nap alatt.

A Tisza vajúdott, lassan fészítette magára a minden télen megújuló jégpalástját, s a páncél alatt tovább éhezett az öblös gyomor, s újra enni kívántak a szürke hullámok. A baglyok szemében elfogytak az egérfarkincák, s a valamikori csámcsogás az őszi avar alá potyogott.

Odakint hideg volt, bent vörös szikrákat köpködött a hősugárzó. Az ajtón kívüli, ha jól odafigyeltél, hallottad a Tiszán ropogni a jeget, bent egymáshoz koccantak az evőeszközök, a kávéscsészék. A falakon túl baglyok suhantak el a fejfák, a zord rácsok mellett, bent a rádió hangja fészkelődött a lámpaburákon. Ismét egy fületlen teásbögre. A lében kamillaszirmok úszkáltak körbe-körbe.

Makai Krisztina IV-2
Műszaki Középiskola
24420 K A N I Z S A

Vojvode Mišića 70.

1994. április

XXVII. K M V III.